

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituții.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-60

Nașterea Domnului.

„Mărire întru cei de sus lui Dzeu, pre pământ pace, între oameni bunăvoire”.

In ieslele unui staul dela marginea Betleemului luă ființă omenească Dzeirea în persoana nou născută a Mântuitorului Cristos.

In iesle, în staul s'a născut fiul lui Dzeu, care prin nașterea sa, prin viața sa plină de abnegațiuni și jertfe bogată în învățături sublime Dzești, prin suferințele sale fără margini, culminate în moartea sa prin răstignire pe cruce și apoi prin învierea sa trebuia conform menirii date de către Părintele ceresc, să mântuiască neamul omenesc din peirea păcatului și robia iadului și să indice omenirii cărările adevărului, cari singure duc spre împărăția vecinicii.

Prin nașterea fiului său Dzeu a dat omenirii pildă grăitoare de marea și nesfârșita sa dragoste și iubire față de neamul omenesc. A lăsat, ca să înțelegem că bunătatea lui față de noi este fără de hotare și că grija lui părintească de întotdeauna ne va ocroti.

Dar atunci, când, prin trimiterea fiului său pe pământ pentru a suferi și muri pentru păcatele noastre — și-a manifestat față de noi iubirea și grija sa ocrotitoare, prin însuși fiul său ne-a arătat și ce trebuie să facem, cum trebuie să ne urmăm viața efemeră în drumul de propășire spre eternitate, pentru ca apoi să ne învrednicim de iubirea și ocrotirea lui.

Cuvine-se dar, ca în aceste momente revelatoare a nașterii mântuitorului nostru, în aceste clipe de divină emoție să ne reculegem sufletește, să ne spovedim conștiința, pentru ca din însemnătatea actului divinității săvârșit prin nașterea lui Isus să tragem învățăturile creștinești necesare a ne înlesni împlinirea misiunii noastre pe acest pământ. Se cuvine să o facem aceasta mai ales azi, când iarăși ne-am făcut pe deplin robi ai păcatului și fărâdelegilor.

In adevăr atât individul, cât și societatea de azi se caracterizează prin lipsa totală a simțului moralității. Ori fără morală profundă, curată și sinceră este exclusă o viață proprie a asigura traiința și prosperarea individului și societății.

Această atrofie a simțului moralității face, ca complex să neglijăm faptul, că rolul nostru pe pământ este a ne întemeia dreptul la viața de apoi și nici decât a ne considera misiunea terminată odată cu exhaurirea noastră din această lume. Numai așa se explică, că azi se dă o luptă nebună prin orice mijloace și pe orice căi pentru agonisirea și acumularea de bunuri pământești, atingere de ranguri și domnii. Numai așa se explică faptul, că azi raportul dela individ la colectivitate și viceversa, nu este altceva decât un complex al urei, zavistiei, calomniei, vicleniei, înșelăciunii și nici decum acel raport, care ar trebui să existe chiar în urma poruncii Dzești, dată odată cu nașterea lui Isus prin gura îngerilor: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire”.

Iată ce trebuie să desprindem din reculegerea de sfintele sărbători ale nașterii

Domnului. Că menirea noastră este a duce o viață în dreaptă credință și bogată în fapte creștinești și că între noi trebuie să existe pace și bunăvoire.

Această pace și bunăvoire trebuie să fie îndreptarul acțiunilor noastre atât în viața particulară, cât și în cea publică și socială. Numai așa ne vom putea vedea cu adevărat de rolul nostru contri-

butiv la fericirea noastră individuală și colectivă.

Să se infiltreze deci în sufletele noastre adânc și pentru totdeauna osanalele îngerilor, cari vesteau nașterea Domnului: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire.”

ALEXANDRU HORGA.

Dorim tuturor abonaților, și prietinelor noștri ca ziua Nașterii Domnului Nostru Isus Christos să le aducă multe fericiri, prăznuindu-o în veselie și bucurie.

Crăciunul pentru averescani.

Este o binecuvântată datină ca fiecare dintre noi, să-i aducă Moș-Crăciun un dar. Copiilor bomboane și jucării celor cu argint în plete alte cadouri... Bucuria Nașterii Domnului se desfășoară largă ca o flămură albă de armistițiu și ne cuprinde vrăjiți de colinde și sărbătoare sufletele...

In fiecare cătun furisat în creier de munți sau ținut îndărătnic pe șesuri plate ca pusele, în fiecare cămin unde sălășluiește un creștin, pogoară în zilele acestea de Crăciun — solia unei vieți spirituale noi, a unei credințe și evanghelii noi, pe care ne-o aduce Copilul dulgherului din Nazaret Iosif.

Nașterea lui Isus mie mie e cea mai dragă sărbătoare...

Și poate nu numai mie ci multora...

Cu mici excepții. De pildă pentru foștii parlamentari averescani din 1926 —

Crăciunul de azi este prilej, nu de bucurie ci de îndurerare și doliu. Nu știu cum — în aceste clipe de sărbătoare, gândul mi-a alergat la acești „nenorociți”.

Povestea lor o știți desigur — cei mai mulți.

— In Maiu 1927 fiecare senator și deputat averescan încasase diurna pe trei luni înainte, fără ca să fi trecut prin capul vre-unui lefegiu al dlui general Averescu — că într-o bună zi va cădea „cărămida” fatală.

Așa zisii reprezentanți ai națiunii de atunci — cu craniu de șoarece în care nu incolțește decât ideea de a devora și a ronțani cât mai mult — fură încurând alungați din Dealul Mitropoliei.

Așa că soarta nu-i ajutase să-și poată împlini mandatul pe cele trei luni pentru cari ridicaseră diurnele.

Dar problema ar fi fost foarte ușoară pentru ei dacă lucrurile ar fi rămas așa.

Fatalitate însă. Statul îi dase în judecată și pretindea cu drept cuvânt restituirea acelei mari sume anticipate fără

nici un motiv juridic.

Mărturisim că tonul pe care-l folosim azi e prea blajin. S'ar cuveni o cravașare cu plează de foc a tuturor acestor nemernici cari sub guvernarea averescană s'au aruncat ca hienele asupra banului și averii noastre publice. Ar trebui încrestat aici un ascuțit și crâncen rechizitoriu acestor fiare flămânde cari au devorat atunci zeci de milioane într-o noapte — ca noaptea viitoare jaful să fie reluat din nou...

Dacă n'o facem — și revolta ne-o subjugăm în slove de indulgență — e pentru că socotim că în aceste zile de sărbătoare mare, să fim mai buni...

Și-acum să revenim la subiect. Statul așa dar dase în judecată pe toți parlamentarii averescani pentru restituirea diurnelor încasate pe nedrept.

La tribunale și judecătorii însă sentințele ce s'au dat au fost contradictorii. Unele dau dreptate Statului, altele pă rârilor...

A fost deci firesc ca pentru limpezirea controversei chestiunea să ajungă la Casație.

Care a hotărât că parlamentarii averescani sunt obligați să restituie toate diurnele încasate pe nedrept plus dobânda legală din 1927 până azi.

Deci fiecare fost senator sau deputat averescan va trebui să plătiască aproximativ 100.000 de lei. Frumos cadou de Crăciun!

Dat cu sentință inapelabilă de către cel mai înalt for de justiție din țara românească, Curtea de Casație.

Intr'adevăr Crăciunul e pentru cei mai mulți prilej de bucurie — numai pentru foștii „reprezentanți ai națiunii” din 1927 — nașterea Domnului întinde flămura de doliu și îndurerare...

Și în cutele acestei flămuri rânjesc acei 100.000 de lei cari trebuiesc restituiți. Ca buni creștini nu-i păcat să zicem: „Sărmanii averescani!”

Bieții!

BAZIL GRUIA.

Caracter și inteligență.

Imi aduc aminte de unele ședințe ale Tineretului universitar dela Paris, de acum câțiva ani în urmă.

Erau întâlniri săptămânale, în fiecare Miercuri seara, și dacă printre amintirile pariziene multe au încă farmecul unor ciasuri frumoase și neuitate, de sigur că cele mai multe ciasuri sunt pentru aceste amintiri...

Un grup de tineri aruncam înaintea noastră o „Chemare nouă” fără să fi fost chemăriști. Inchegam o credință și înodam acolo o tradiție, care părea de mult uitată, cea a generațiilor generoase din cartierul latin.

Și au venit la noi poeți, diplomați, și oameni politici... Pe rând ne-au vizitat: Mihai Codreanu, C. Diamandy, Virgil Madgearu, Mihai Popovici și alții...

Apoi rând pe rând ne-am întors acasă; acei cari am format nucleul de altădată.

Insă din gândurile, ce am putut schimba acolo, fiecareia ne-a rămas un fond sufletelesc comun. Cu toții am recunoscut valoarea inteligenței și a înaltei instrucțiuni hărăzită și câștigată de fiecare din noi... dar în această asociație n'au rămas decât tineri cu adevărate caractere... Când mai târziu după plecarea multora, doza sufletească ce ne unea s'a micșorat, și asociația noastră s'a anihilat, a dispărut aproape cu totul...

Putem avea melancolia amintirii pentru ce a fost... dar ne-a rămas convingerea că în societatea românească, în care astăzi suntem chemați să construim, nu vom putea face nimic numai cu inteligența, fără caractere robuste.

Caractere cari să știe rezista în furtună ca vârful de munte. Și cu atât mai valoroase și mai atrăgătoare, cu cât vor fi împodobite de floarea rară — albă și neperitoare — a unei inteligențe scilpitoare...

Dar să vă feriți, tineri chemăriști de astăzi, de florile cari cresc pe gunoiul din margine de drum, și cari nu sunt de cât otrăvuri în calea nouă a Neamului Românesc.

VICTOR G. CĂDERE.

Cetiți și răspândiți

CHEMAREA

De ziua Celui născut în iesle.

În lumina diafană a dimineții de Crăciun ne simțim mici Isuse lângă lumina ce vestește nașterea măreției tale. Nașterea ta ne-a renăscut în suflet datorită uitării, a trezită în noi viața adevărată după visul rătăcit al închipuitorilor noastre. La căpătul unei vieți de infruntare disrețitoare, toate sufletele se opresc la izvorul învățurii tale. Numai ea le dă simțul măsurii, numai prin ea o acțiune e cu adevărat mare și fecundă. Avem sub ochii noștri pilde cari rezumă fidel și definitiv drama existenței noastre. Filosofi scrutători neobosiți ai universului prin puterea minții lor frământate au sfârșit prin umilință profundă admitând învățătura ta renăscătoare. L-am urmărit pe Paptini în peregrinările lui neîncetate, în setea lui strigătoare pentru stabilirea unui echilibru spiritual și numai în fața ta blândă și surzătoare și-a plecat sfios credința sa. Tu ai apărut atunci când a fost mai mare nevoia de tine. La sfârșitul unei lumi de patimi efemere ai apărut să împlinești legea profeților. Ai venit să ne dai în locul zeilor pământești, un D-zeu al cerului bun și etern al cărui fiu erai Tu. Omenirea s'a regăsit pe sine în credința ta și lumea credințelor vechi a c'zut zdrobită sub puterea legii celei noi. Tu ai citit fidel în adâncurile noastre și ne-ai ghicit bine frământările neputinții. Și cu prețul jertfii de sine ne-ai arătat religia bunătății și frăției ca singura lege a micimii noastre. Și toți cei ce nu te-au ascultat, toți trufașii infruntători ai destinului s'au coborât odată în adâncurile lor sufletești unde văzându-și micimea lor au citit măreția adevărului tău. De 2000 de ani omenirea renaște prin progres numai împlinind legea Ta. De câte ori Ți-am nesocotit învățătura Ta am fost rătăciții minciunii. Noi uităm adesea glasul conștiinței drepte și 'n cursul vieții cădem la tocmeli, noi te uităm pe tine care n'ai cunoscut ostentia, în care n'a fost nimic sterp ci totul e viu și strălucitor prin curățenia conștiinței Tale.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este

„Perogen-Fortuna”

Se găsește la

„Farmacia Fortuna”
Cluj, Piața Unirei No. 33.

PRIETENII și cititorii noștri sunt rugați să aprecieze eforturile noastre mari bănești pentru scoaterea acestui ziar, și să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în re-litate, pe atât de prețios nouă.

Dela tine orice datorie rece o fost transformată printr'un resort al datoriei morale în dragoste pentru umanitate: În viața ta tragică luptă a durerii numai Tu ne înseninezi orizontul cu nădejdele unei vieți mai bune și mai împăcate. Peste toate vicisitudinile sorții noi preferăm jugul Tău căci sub el aflăm cea mai mare libertate. Sub el toate conflictele se împacă în armonia divinității. De 20 de veacuri lumina ochilor ne-a fost sedusă de înălțimea cerului de unde te ai coborât Tu fiul Domnului. De 20 de veacuri în noi renasc alți oameni realizând legea Ta. Căci toată viața pământului e cuprinsă în firul drumului gloriei tale într'o supremă încordare de a sobei eternitatea. Pentru toată dragostea ce ne-o porți și alinarea ce ne-o adăci noi vom fi mereu străjerii tăi credincioși.

ION MELINTE

Țiganiada dela Alba-Iulia.

S'au brodat diferite comentarii pe marginea așa zisului „congres” liberal dela Alba-Iulia.

Unele ziare, chiar dintre cele cărorora le place să jongleze cu noțiunea „independenței” — au dat semne de vădită îngrijorare pentru popularitatea guvernului Maniu în Ardeal.

Care — vezi Doamne — ar fi fost compromisă prin improvizația rușinoasă de derbedei dela Alba-Iulia.

Correspondentul nostru din Cetatea Incoronării ne scrie însă fidel cum stau lucrurile.

Correspondentul nostru ne anunță textual: „Am fost martor la penibilul congres liberal dela Alba-Iulia. Dacă ar trăi un Budai-Deleanu ar avea ocazia să scrie o nouă Țiganiadă, în care Kirculeștii, Tekăii și Bârluții ar fi admirabili eroi de tragi-comedie”.

Scrisoarea prietenului nostru e foarte amuzantă prin sbiciuirea crudă pe care o face cu un sarcasm tăios asupra diferitelor aspecte ale *tăm bălăului* liberal.

Ea ne redă lucrurile în toată comedia lor — așa cum în rezumat vom cerca să le fixăm mai la vale.

1. Pentru reușita congresului, filiala Băncii Românești din Alba-Iulia și-a pus la dispoziția congresiștilor tot ajutorul „dezinteresat” — constrângând mai ales pe debitorii băncii să participe la congres.

2. Tocmai în ziua congresului era zi de târg în Alba-Iulia — așa că toți gură-cască și toți oamenii cari se aflau în acel moment după treburi, au fost numărați printre congresiștii liberali.

3. În tot județul șefii organizațiilor de plasă au pus la dispoziția participanților autobuse — bani și mai ales BEUTURĂ — fiecăruia atât cât a fost necesar ca să-l poată convinge de credința liberală și de misiunea „istorică” (noi am zice „isterică”) a dlui V. Brătianu.

4. Au promis tuturor lăpădăturilor satelor — căci țărani de omenie n'au fost la congresul liberal — tot ce fanatiez demagogiei slugilor lui Kirculescu a putut inventa.

Se'nțelege cu astfel de mijloace infamante — și mai sunt încă și altele pe cari lipsa de spațiu nu ne permite să le enumerăm sistematic — nu e greu să aduni câteva sute de derbedei — din tot ce are județul Alba mai coborât sub nivelul moral și mai repudiant.

Pentru noi însă Țiganiada liberală dela Alba-Iulia mai are și o altă semnificație.

Pe noi ne surprinde mai ales îndrăzneala și nerușinarea liberalilor de a ținea „congrese” la Alba-Iulia!

Au uitat oare Kirculeștii și bârluții că în Alba-Iulia partidul național-tărănesc a concentrat la 6 Maiu 1928 200.000 de români — floarea țării — cari au declarat guvernul liberal de atunci de „dușman al țării și al neamului”!?

Au uitat oare Kirculeștii și rasputirunca lui Iuliu Maniu s'au intrunit la Alba-Iulia României de pretutindenii ca să cimenteze pe veci unitatea noastră națională.

A uitat dl Chirculescu că chiar dsa a spus odată că „județul Alba este cetatea de neînving a partidului național-tărănesc!

Nu cred oare liberalii cari ne acuză pe noi de demagogie că ei înșiși sunt cei mai periculoși demagogi atunci când cu minciuni, cu promisiuni, cu bani și cu rachiu — zăpăcesc populația făcându-o să se dedea la cele mai condamnabile acte!

Căci gestul descreerat al derbedeilor liberali cari au tras cu revolverele la Alba-Iulia — nu poate fi calificat altfel decât ca faptele criminale ale unor oameni în stare de ebrietate.

Nu cred liberalii — că Ardealul nu va răbda să înceapă din nou batjocura și că reacțiunea va pleca chiar dela Alba-Iulia, care este inima Ardealului!

EMIL TELEACU.

Colinde *)

...Sunt iar în satul meu natal și mic de lângă Mureș.

Sunt iar copilul neastâmpărat și gureș...

M'am reîntors lângă părinți acasă

A câte-a oară, nu știu...

Ci știu că iară o să plec și iar să viu.

E drumul care-l fac de-atâția ani

De-edinioară —

Când am plecat la școală 'ntâiaoară...

Și câte amintiri nu mă 'mpresor...

În seara asta de ajun

Când pareă mă simt mult mai alb și bun...

M'am înalbit la suflet ca neaua de-afară

Și m'au făcut mai bun

Colindele pe cari le-ascult în seara asta de ajun.

Colindele care-mi desgrop din anii grei

Dintre ruine

Copilăria care a murit în mine...

...Și nu știu cum, pareă mă văd în alte vremi...

Copil șglobiu și gureș

Colindând...

În satul meu natal de lângă Mureș.

BAZIL GRUIA.

*) Din volumul „În Țara Toamnei” apărut recent.

Un nou avantaj al abonaților noștri.

Spre a dovedi atenția deosebită ce purtăm abonaților noștri — anunțăm pe toți aceia cari își vor plăti abonamentul la ziar pe anul 1930 anticipativ, în luna Ianuarie, că le vom trimite un exemplar gratuit din „Calendarul Voinicului” — cel mai îngrijit și bun calendar din Ardeal.

CAMPANIA LIBERALO-AVEREȘCANĂ.

In drum spre: „luminarea masselor...”

Crema de față „Fortuna”
Albește ca spuma
Te face frumoasă
Ca o zână crăiasă
O poți afla întotdeauna
La Farmacia „Fortuna”.

Cereți și prin postă dela Farmacia „Fortuna”, Cluj, Piața Unirei 33.

Aviz. Orice manuscrise se vor trimite pe adresa ziarului „Chemarea”, Str. Regina Maria 36. (Tipografia Națională) Cluj. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Redacția.

Scrisori din străinătate

Aspecte din Paris

de Aurel Păcurariu.

BISERICA ROMÂNEASCĂ

Biserica noastră dela Paris este în mai multe privințe un simbol al României-Intregite, țară așezată la punctul de întâlnire a două civilizații și a două mentalități. Întâi prin înfățișarea ei, care realizează un compromis bizar între Occident și Bizanț. Elementul apusean este reprezentat prin stilul gotic al exteriorului și mai ales al interiorului. Alături de ogivă găsim însă iconostasul atât de specific artei religioase bizantine.

Mai este biserica aceasta un simbol căci printre acei, cari o umplu în fiecare Duminecă, sunt fără nici o deosebire ortodocși și uniți. Nimic nu vine să tulbure această armonie, care este de sigur expresiunea celei mai creștinești toleranțe și a unei ideale înțelegeri frățești. Că preotul este ortodox nu supără pe uniți, după cum ortodocșii dela Roma se împacă fără nici o dificultate cu „spiritul sfânt” în loc de „duh”. Iată deslegarea practică a problemei ce unii vor s'o pună cu insistență și căreia doar miopia fanatismului poate să-i dea proporțiile exagerate ale luptei confesionale.

Un cor bun dă serviciului divin far mecul tradițional al ritului oriental, care tentează adesea și pe străini să asiste la liturghii. Sunt zile când biserica, așezată în plin cartier latin, între Panthéon și Notre Dame, este prea mică pentru toți credincioșii și curioșii. Astfel se întâmplă la zece Maiu, când depun jurământul de fidelitate elevii români dela Școala militară St. Cyr, noaptea de Inviere, etc. Dar și în Duminecile obișnuite este aici un loc sigur de întâlnire a coloniei române, de altfel atât de risipită. Biserica constituie astfel un element de coeziune și de apropiere, un altar în sensul adevărat al cuvântului.

LOUVRE-UL.

Există la Paris două clădiri ce poartă acest nume, care amintesc timpurile legendare când la porțile ce tăiau urlau lupii. Primul, cel pe care îl cunoaște bine toată lumea, este un mare magazin, unde cumpărătorul buimăcit găsește absolut tot ce poate dori: perie de dinți, frac, ceas cu cuc și fără, revolver, apoi fotograf, birou de voiaj, salon de ceai, etc. — Cu mult mai puțin cunoscut e muzeul, care, deși este cel mai celebru din toată lumea și cuprinde colecții de o raritate și de o valoare fabuloasă, inspiră unora totuși o teroare curioasă. Cei mai mulți îl vizitează doar dintr'o obligație, soră cu snobismul.

Parizienilor de baștină giganticul muzeu le este aproape necunoscut. Străinii îl cunosc în genere mai bine, dar numai acei dintre ei, cari au stat în capitala Franței maximum trei săptămâni îl cunosc binișor. Este un fenomen curios, că cu cât omul stă mai mult la Paris, cu atât îl cunoaște mai puțin. Rarele excepții întăresc regula.

În fiecare Luni se țin în sălile spațioase ale Louvre-ului așanumite conferințe-promenade, conduse de profesori versați în istoria artelor. Asistența este compusă aproape exclusiv din englezoaice, cari vin cu atât mai numeroase cu cât conferențiarul este mai tânăr și mai simpatic. Și în timp ce li-se explică fetelor Albionului dinamismul lui Rubens sau coloritul lui Ingres, ele contemplă cu nesăț pânzele ce în austeră lor țară ar trece poate drept shocking.

METRO-UL.

Mijloc rapid și ieftin de locomoțiune, metro-ul transportă zilnic aproape două milioane călători. Abstracție făcând de aglomerația din anumite ore din zi, de scările ce exasperează

pe cel grăbit și de mirosul dulceag al aerului din imensele tuburi subterane, metropolitanele este un loc admirabil de observație a vieții marelui oraș.

Dimineața elementul muncitoresc de ambele sexe domină în cele patru vagoane de clasa doua. În timpul zilei diferențele de categorie socială dispar și uneori Cavalerul Legiunii de onoare se îmbrânțește cu midineta sărăcuț îmbrăcată. Seara câmpul apartine părechilor, cari manifestă o tandreță sinceră și plină de indiferență pentru ceilalți. Este jemenfichismul specific parizianului, care nu înțelege să ascundă pornirile sale sentimentale și nici să le amâie pentru mai târziu.

În general francezul este disciplinat și de o urbanitate exemplară. El păstrează tăcerea uneori chiar fiind în companie sau vorbește în orice caz foarte încet. S'a spus, că dacă într'un local ar fi francezi și români și dacă primii ar sbiera, iar ceilalți ar șopti, tot mai tare s'ar auzi compatrioții noștri. Iată o remarcă justă, dar care se poate generaliza pentru toți străinii.

Parizianul apreciază foloasele ce i-le aduce metro-ul și cel care a conceput ingeniosul sistem al rețelei este poreclit cu bunătațe: père métro. E un bătrân simpatic, a cărui amintire se va impune mult timp recunoștinții concetățenilor săi și a tuturor celor, cari fac zilnic zeci de kilometri în formidabilele tunele ce străbat metropola.

AUREL PĂCURARIU.

În studiile economice, în convorbiri particulare, ca și în discursuri politice, fie electorale, fie parlamentare peste tot și cu orice ocazie vorbind în străinătate despre România, veșnic auzi justa constatare: avem o țară din cele mai bogate pe lume. Tot odată însă vei auzi și refrenul nu mai puțin adevărat, totuși suntem din cele mai ruinate state.

Incontestabil, cel ce ar îndrăzni să deneghe aceste două constatări drepte, ar face cel mai rău serviciu țării. Însă nici veșnica trâmbițare a sărăciei noastre nu aduce mai mult bine și roadă, decât mândria cu bogățiile românești, câtă vreme aceste vor fi numai de ordin teoretic, vor fi numai fraze goale, câtă vreme cel ce le sulevă nu va acompania constatarea să fie cu idei sănătoase cum să ne exploatăm mai rațional zestrea națională, fie cu propuneri de metode prețioase, cum să le armonizăm pe aceste cu calitatea noastră de stat european cu vază și cum să facem ca patrimoniu nostru să nu mai fie simultan două antiteze; și cel mai bogat și cel mai ruinat.

A insista asupra cauzelor, care ne-au împins în aceasta situație, fără a fi sigur, că vor primi pedepsele cuvenite cei responsabili, iarși ar fi un lucru fără mult rezultat practic, căci, doar, cine nu știe de legendarele tâlhării, crime, siluiri, de stupiditatea, reaua credință și nepriceperea guvernelor ce s'a perindat până mai acum un an.

Cine nu a simțit, că acești nemernici aveau un singur țel — a se menține, pentru a se putea pricopsi — furând, falsificând, mințind, ba la

nevoie chiar ucigând, și toate ca în codru.

Pentru a-i doborî am jertfit destul. N'am fost zgârciți la jertfe. Am prestat și țara pe de o parte și dușmanii ei (guvernele liberale și soții) pe de alta parte destulă muncă și destul efort, primii pentru a salva țara, iar ei pentru a se susține la furturi. În aceasta luptă, consumând imense energii, au fost înjugate toate forțele țării.

Dreptatea însă a repus minciuna, binele a urmat legile naturii și a invins răul.

E timpul deci să terminăm și cu acest prăpăd de forțe zadarnice, pe care și azi ar mai încerca să le detragă inamicii țării distrându-le de la o reală și rodnică muncă.

Azi când popoarele se întrec în perfecționări de sisteme, pe cari noi încă nici nu le cunoaștem, iar în viața lor externă stau aproape toate statele cu ochii în patru să observe cu băgare de seamă unduța și ritmul concertului internațional, noi să ne prăpădim erergii pentru a pune la punct câțiva criminali politici?! Nu!

Oameni, cari timp de zece ani n'au făcut altceva decât ne-au sărăcit mai rău decât războiul mondial, nu pot să aibe comun cu poporul român — ca stat, — decât cu justiția sa, — care trebuie să le aplice pedepsele meritate, — iar dela popor — ca masse — nu-i permis să obțină altceva, decât ceace provoacă necontenit; stărpirea lor de pe hotarul politic ca și ai șerpilor.

Să observăm odată, că nu pentru aceea ne-am unit 18 milioane, de inși să ne hărțuim cu câte-va mii de ne-trebniți.

Guvernul țării, guvernul așteptat cu messianică răbdare timp de zece ani — azi mai mult ca oricând, — are lipsă de pace și liniște peste tot, pentru a-și putea îndeplini chemarea grea.

Azi în România, afară de cei vre-o câțiva chemați să desfășoare politica externă a țării, nimeni altul nu poate să „facă politică” fără a fi un trăitor al neamului, ci începând cu ciobănașul din munte și până la ministru, tot românul să-și vadă de o muncă rodnică, constructivă, reală și conștie. Toate forțele din stat, toată vloga și activitatea națională trebuie să se întărească, să se armonizeze, coordonând interesele publice și private, pentru a ne putea crea acel pond în cumpăna aprecierilor internaționale care se reclamă în vederea ocupării locului demn ce soarta ne-a designat în soboarele internaționale, și noi n'am ocupat.

Români din bogată săracă Românie!

Să ne dăm concursul nostru cu mic, cu mare, ca celor puși de voi la locuri de răspundere și grea muncă pentru ei să poată satisface îndatoririlor la cari neamul i-a ales și la ce s'au angajat. Scutiți-i de eventuale munci sterile de a se hărțui cu dușmanii interni ai țării, aplicându-le voi sancțiunile cuvenite, pentru a în-văța odată și odată minte și ei și să observe, că țara voiește muncă rodnică, constructivă, iar nu obstrucție... criminală.

Acțiunii lor antinaționale și anti-românești, să le orunem digul ocrotitor al conștiințelor noastre și al trupurilor noastre antrenate în luptă grea pentru binele neamului.

Cu cât vom fi mai energici în măsurile luate contra uzurpatorilor prestigiului românesc, cu atât ne vor înveseli urmașii mai mult. Să o facem deci cu toată tăria voinței noastre.

Paris, Dec. 1929.

IONEL DELACRIS.

Scrisori din Viena

— Studențime Română —

Studențimea română a ținut și acest an, să sărbătorească în mod „dinaric” ca să zicem așa, aniversarea începutului unei mișcări, care s'a dovedit mai mult stricătoare decât folositoare binelui oștesc.

Și această studențime nu știe, pe semne, că mânăncă din prestigiul țării cu aceste escapade nefaste; nu știe că aruncă mereu la stadiul începutului, titanicele eforturi ale celor dela cărmă, de a ridica și apropia această țară, la nivelul și prestigiul necesar și în raport direct cu situația pe care trebuie să o aibă România de după război.

Această studențime nu cunoaște pe semne nici presa streină, care și acum vorbește despre România, ca despre un ținut cu caractere africane, ba încă mai servește material nou acestei prese binevoitoare.

Unul dintre marile cotidiane vieneze, descrie în pasagi demne de manuscrisul unui film de aventuri americane, spargerea și distrugerea de către studenți, a redacției ziarului mi noritar timișorean, „Temesvári Hir-lap”; fapt care poate în realitate nici n'a fost așa de tragic. Ceeace e mai tragic însă, e concluzia care este scoasă, foarte cu grabă, de susamintitul cotidian: Că astfel de fapte se pot petrece numai în Balcani. Și iată-ne dar din nou, acolo de unde am pornit! Oare studențimea română nu s'a gândit niciodată la aceea, că ar fi timpul să ștergem odată acest epitet de stigmatizare?

Nu vreau să analizez fenomenele de ordin politic, ce derivă din aceste noi turburări, ci voi da numai un exemplu eclatant, cum suntem clasăți și considerați noi, studenții români și în general școalele românești, prin aceste zone „extrafranceze”.

Cu o neîncredere zdrobitoare, față de tot ce e românesc, mi-a comunicat unul dintre profesorii de aici, „in-

formațiunile” sale asupra stării învățământului superior, în România. Că anul școlar începe pe la finea lui Noemvrie și începe cu bătlăii, cari țin până la vacanța de Crăciun, care iarși e mai lungă ca oriunde în Europa. Scurt și bine: la noi serbează mai mult, decât se lucrează, într'un an școlar! Și această părere, nu este numai individuală, ci este părerea, cristalizată în decursul ultimilor ani de studiu, cam peste tot.

Aceasta trebuie deci să fie opinia Apușului pe care o acceptă viitoarea generație românească despre țara sa?... O țară care s'a știut afirma în timpuri cum au fost acelea ale războiului trecut!

Studenți Români! Gândiți-vă că avem vecini, cari nu ne scot din epitețe ca „bandiți”, „jefuitori de bunuri streine”, strigă în gura mare spre toate colțurile lumii: „cum vrea să fie stăpânitor un popor, a cărui tați, umblau încă la Pașa la sărutat de mâni”.

Gândiți-vă, că fiecare gest greșit, oricât de mic ar fi, este mărit prin prizma răutății și urei neîmpăcate și aruncat lumii largi, cu strigătul: „Iată! Țștia sunt Valahii! Țștia sunt învingătorii!”.

Până când!...

Viena, Dec. 1929.

BANDU HORATHU.

Căsătorie.

Tânărul Decan al Academiei de Drep din Oradiș, d' prof. Dr. V. G. Cădere, își țin- cėsători» în zua de duminică 29 crt. la Orad-a, cu mult simpatică Dșoara Fiorca Petr ni.

„Ch marea” participă cu tot sufletul la bucuria distincului fruntaș chemarist și deputat Dr. V. G. Cădere.

Sărbătoarea mântuirii

Cerșitorii au părinte, cei trudiți sub greul vieții un izbăvitor; păstor își are turma dreptatea are lege.

Pământul s'a îmbrăcat în haină de argint; arborii își frământă cren-gile închise în promoroacă.

La sate azi se aud cântece de preamărire și înălțare sufletească. În căsuțele scunde se rostește în picuri dulci rugăciunea izbăvirii; la zarea vetrei sfințită cu amintirile trecutului moșnegii cu plete lungi și înăl-bite de ani așteaptă cântarea mântuirii. Luminițe de ceară și candelile aprinse la icoane învechite străjuiesc credința; e pace aici, sfințenie, un templu neprofanat de dorul de mărire.

Astăzi sărbătorim nașterea Acelui la al cărui semn se liniștesc furtunile, la semnul căruia învie morții; sărbătorim nașterea celui pentru cari nu s'a aflat sălaş ca pentru ori care că-

lător; — doar Prea Curata Vergura Maria și cu sf. Iosif s'au dus în Cetatea Betlehem să se înscrie după cum era obiceiurile pe atunci — și a trebuit să sălășluiescă într'o peșteră la marginea orașului, unde s'a născut împăratul Păcii, care s'a încălzit a respirația animalelor.

S'a plinit vremea și ceriul și-a trimis binecuvântarea în cântecul îngerilor ce coborâră în flăcări de lumină de-asupra peșterii din Betlehem și pământul și-a trimis ostașii, Craii răsaritului cu aur, smirnă și tămâie.

Mântuitorul născut în peșteră e sărbătorit de lumina ceriurilor și darurile pământului.

Ceriul își are trimisul pământul are pace și sufletul legiitor.

Azi toată firea preamărește pe alesul celor aleși — pe copilul din Nazaret; — Dumnezeul Mântuirii.

ALEXANDRU CRISAN.

Zestrea războiului mondial

Primeririle mari sociale, ce se lămuresc după examene ca războiul mondial, fac să incolțască în spiritele preocupate de clădirea viitorului și deci de astuparea lacunelor trecutului necesități urgente de explicare a situațiilor actuale.

Căci după deslănțuirea acestui cataclism, cei ce și-au pus problema refacerii și s'au încumetat s'o deslege s'au lovit de cele mai mari obstacole între care unul mai mare: turburarea din sânul societății producându-se un dezechilibru în toate ramurile de activitate: politic, social, religios și moral — cel mai nuanțat. Unii mai optimiști își anină speranțele de timp spunând că acesta va atenua rănilile și va restabili echilibrul, alții cari au viziunea realității mai clară cer colaborarea intelectului uman pentru introducerea unui principiu de însă-nătoșire, de înseninare a dușmăniilor din ce în ce mai reliefate.

Aceste deziderate niciodată nu vor fi împlinite, dacă nu va fi o atmosferă eficace, o pace interioară care să asigure străduințele. Și tocmai aceasta ne lipsește, căci simptomele neliniștitoare se arată în sânul națiunilor și chiar între națiuni. Căci între națiunile cari au luptat alături, acum mocnesc sentimente ostile cari așteaptă clipa ca să se reverse. Conflictul acestora cari turbură armonia au cauze mult mai adânci: neîncrederea crescândă a masselor în păturile conducătoare. Într'adevăr după războiu s'a plămădit hotăr nou, dar și suflete noi. Schimbarea nu s'a produs numai în afară, ci și în lăuntru. Pentru că la popoarele unde războiul a luat caracterul de desrobire națională, energiile depuse au dospit multă vreme în suflete și așteptările au fost mai mari. Soldații au venit din războiu cu conștiința că ei au purtat greutățile și și-au exagerat pretențiile, revendicările. Realitatea a fost alta, deoarece viețuirea după războiu era mai grea — cum era și firesc.

Masele neputând despica realitatea cu cugetarea lor simplistă au aruncat vina asupra păturilor conducătoare, acuzându-le de incapacitate, acumulându-se în sufletele lor cele mai ostile sentimente. Astfel, la masele muncitoare s'a căutat să se înlăptuiescă revendicările prin ei înșiși prin diferite greve. Valul acesta de răskoale s'a isbit de zidul de apărare al autorităților — gest dictat din interesele superioare ale națiunii. Opuerile la realizarea aspirațiilor lor, le-au tălmăcit ca o ostilitate, ca o îngrădire, a drepturilor lor. Rezultatul a fost că aceste patimi s'au accentuat.

Al doilea fapt în psihologia socială este că în această stare de spirit ideea

socialismului și mai ales a comunismului semănată fiind, a incolțit. În această stare de spirit a putut pătrun de drojdia disolvantă a comunismului, acest ferment de dezagregare, o destrămare a structurii sociale. Rezultatul se știe, căci în Rusia unde s'a tradus în faptă ideea preconizată de comunism și în loc de libertatea și paternitatea promisă înainte, domină tirania și în genere se sbate în cel mai mare haos.

Alt fapt caracteristic fazei postbelice este *alterarea simțului moral*. Conviețuirea în societate este străjuită de norme de conduită. Aceste norme caută să înfrâneze pornirile inconștiente, ale membrilor, cari ar primejdi viața în societate. Și aceasta înseamnă că trebuie să ducă o viață morală, adică un frâu pus egoismului colectiv sau individual. În războiu unde se preconizeazăuciderea, glasul simțului moral a fost înăbușit. Războiul a risipit tot ce-i civilizație și cultură. Viața acestora cari au venit din războiu li s'a arătat într'o lumină nouă. S'a știut dorul de muncă și s'au deșteptat tendințele de îmbogățire fără muncă prin proceduri necinstite.

Aceiaș lucru și pe tărâmul religiei; se constată o *atrofiere a sentimentului religios*. Înainte de războiu — mai cu seamă în Ardeal — se depăna totul în cadrele unei vieți patriarhale, ferită de curentele cugetării universale. În laboratorul muncii se respira o atmosferă sănătoasă de forță primitivă, un câmp eficace credinței, care la noi avea și un rol de apărare națională. După încăerarea mondială s'a stins această simțire, căci fiind puși alături de națiuni nouă, având strecurată în suflet pedagogia tranșelor, în spate volbură rusească, ni-s'au deschis orizonturi nouă; psihologia noastră s'a țesut cu alte aspecte. Aceste alterări au ajuns să clatine și razimul moral al religiei, deschizându-se în suflet un val de întrebări sceptice.

Deci paralel cu prăbușirile hotarelor se notează aceiaș revoluțiune și în lumea sufletului, lângă ruinele unei vieți stinse, apar hotare nouă cu oameni noi.

Fiecare se va întreba de remediu. Acesta îl găsim pe două căi: *mai multă lumină, mai multă cultură* să pătrundă în masele populare și să se revină la o matcă de normalizare pe tărâm imaterial. A doua ar fi pentru stabilirea echilibrului economic mai cu seamă și care s'ar remedia printr'o politică înțeleaptă, având în vedere interesul obștesc și nu interesele sectare de clasă.

I. O. URSIANU.

Bugetul anului 1930

Guvernele cari au condus destinele acestei țări timp de 10 ani, ne-au dat totdeauna bugete neechilibrate. Ele se soldau cu mari deficite bănești mascate de „marele” financiar Vintilă Brătianu. Se făceau cheltuieli ce nu erau prevăzute în buget și astfel în fiecare an deficitul era augmentat cu 1 sau 2 miliarde.

Situația aceasta trebuia să se schimbe. Nu mai aveam decât un pas până în prăpastie. Momentul schimbării a sosit odată cu venirea la cârmă a actualului guvern, care a hotărât să sfârșească odată cu starea deplorabilă ce se afla în finanțele țării. A voit să facă ordine.

Prin bugetul anului 1930 s'a făcut ceva. Dar totuși el a fost un buget de ispășire cum a declarat dl Mihai Popovici, atunci ministru de finanțe.

Nu stăm tot așa cu bugetul anului 1930. E primul buget făcut pe baza stabilizării noastre monetare. Stabilizarea a adus cu sine o mulțime de modificări și astfel bugetul anului 1930 are cu totul alt aspect decât bugetele anilor trecuți. Nu este un buget bazat pe supoziții ca al dlui Vintilă Brătianu. Acest cămătar medieval, omul fatal — cum l-a numit regele Carol, — trecea în buget anumite cheltuieli și mai ales venituri fan teziste. E adevărat că evaluarea exactă a veniturilor și cheltuielilor înscrise în actualul buget s'a făcut mulțumită stabilizării.

În bugetul actual supoziții nu s'au mai făcut. Este un buget *sincer*, de-

oarece arată într'un mod cât se poate de limpede adevărata situație financiară din România.

Că acest buget nu poate corespunde tuturor nevoilor actuale — după cum a declarat însuș dl Virgil Madgearu, ministru de finanțe — e foarte explicabil. Și iată de ce. Bugetul anului 1930 este adaptat noii organizațiuni de stat. Dl Virgil Madgearu a spus: „El reprezintă în acelaș timp sinteza noii organizațiuni de stat, realizată în legea de reorganizare a ministerelor, legea administrației locale, legea poliției și jandarmeriei, legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice și legile speciale de întemeiere a principalelor regii publice comerciale”.

Prin acest buget era nouă de politică economică și financiară a început, punându-se capăt pentru totdeauna dezastruoasei dezordini financiare. Guvernul actual a făcut-o aceasta știind ce rol incontestabil joacă ordinea financiară în bunul mers al Statului și că la baza economiei naționale stă tot ordinea financiară.

Alt fapt demn de reținut e că domnul Virgil Madgearu, ministru de finanțe, a avut în vedere „principiul clarității” bugetului, pentru a putea fiecare cetățean să înțeleagă cum se cheltuiește banul public.

Cu acest buget se deschide o eră nouă în viața financiară a României.

F. L.

In afară de lege

În ședința Camerei din 12 Dec. a. c. dl ministru de finanțe Virgil Madgearu a pus la locul convenit acțiunea partidului liberal, iar dl Iuliu Maniu președintele Consiliului de miniștri, a afirmat, în aplauzele incintei, spusele dlui Madgearu. Ascuns după paravanul societăților particulare, partidul liberal încearcă prin mijloacele-i bine cunoscute, începând cu defăimarea guvernanților de azi și a compromiterii țării în fața străinilor cu cari vin în contact și incheind cu refrenul „ruinarea țării”. Dând faliment cu așa zisa campanie de „luminare” cu care dl Vintilă Brătianu și ciracii săi au crezut că vor putea din nou să momescă cetățeanul și în deosebi pe țărănul care a trebuit timp de zece ani să le înghită toate acțiunile de pe urma cărora biata țară s'a ales cu trista dar reala situație din care guvernul dlui Iuliu Maniu se nizește din răspuțeri să o scoată.

În zece ani au acaparât tot ce avea țara. Faimoasele „naționalizări” cu oameni, cari înainte de România-Mare umblau cu coatele afară și cari după „naționalizare” ne sfidează din limuzine luxoase și își afișează fără un pic de rușine bogăția, stoarsă cu mijloace bine cunoscute. Indivizi, cu gușa unsuroasă, afișându-se în viața cotidiană drept stâlpi ai societății, care biata îi înghite de cele mai multe ori, fără să îi cunoască.

„Fosti” și poate „viitori” miniștri pentru cari fotoliul ministerial însemna doar satisfacerea tuturor dorințelor și mai ales sporirea depunerilor la diferitele bănci de peste hotare, fanți, al căror trecut dubios e mascat — au știut, timp de un deceniu să-și folosească „timpul” doar pentru „fericirea țării”, samsarii puhavi, cari au transformat banii mutilaților și ai văduvelor în frumoase capituluri de învârteală, sau funcționarii cu „nănași” în ministere, cari tocău la mesele cluburilor sau prin tripouri, banii storși din punga contribuabilului; iată cine se revoltă azi, iată pentru cine înființarea „Creditului Agricol” e un „pericol pentru țărănime”.

Atacurile murdare prin care înțeleg adversarii să-și arate modul de a fericii țara și mai ales gradul de cultură și cinste de care dispun, ne

fac să înțelegem de ce acești oameni timp de zece ani au guvernat așa cum au guvernat și de ce azi fac spume la gură și asudă alergând după bunul pierdut. Guvernul dlui Iuliu Maniu va trebui, trecând peste orice, să-și ducă la bun sfârșit munca în care s'a angajat. Lăsând la o parte murmurul celor puțini cari au înțeles să facă din avutul țării — avere personală — să aducă mult dorita lege a responsabilității și cea a revizuirii averilor. Prea avem mulți milionari azi cari mai ieri trăiau din buzunarul altuia!

„Partidul liberal e în afară de lege”. Lucrul acesta, rostit din gura celui mai competent for, e sentința pe care o dă țara acelei societăți anonime de afaceri clandestine, care e partidul liberal.

I. M.

Nici o reclamă

fie ea făcută într'un stil și formă oricât de americană, nu ar reuși să prezice valoarea **Calendarul Voinicului** ce apare pe piață peste câteva zile. Noi, am răsfoit și consultat în amănunte nou, calendar și am rămas extrem de încântați de cuprinsul lui bogat și instructiv. Indrăznim a susținea aici în scris, că nu credem ca în Ardeal să mai apară un calendar așa bine redactat ca și acesta, zis al Voinicului, care însă în fond este al tuturor național-țărâniștilor. Cele aproape 300 pagini, cuprind multe lucruri interesante atât pentru intelectuali cât și plugari. Noi nu avem cuvinte suficiente spre a-l lauda și nu putem tălmăci prin litere moarte rugămintea noastră de a-l cumpăra toți partizanii noștri. Confrații noștri, zia-rele noastre sunt rugate a vesti cetătorilor săi, frumoasa notatc ce chemăriștii introduc prin **Calendarul Voinicului** în viața noastră politică. Costul Calendarului fiind abia doar 20 Lei, rugăm insistent pe toți membrii partidului național-țărânișt și mai ales tine-timea, ca să nu și cumpere nici un alt calendar, până încă câteva zile când apare **Calendarul Voinicului**. Cine-l va vedea, sigur că-l va cumpăra. Decl încă puțină răbdare; câteva zile.

Cuibul de tâlhari

E sentința gravată definitiv și puternic pe firma bandei de cinică încălcare a moralei, a bunului simț și a onoarei publice. Zeci de directori, inspectori, impiegati și câte alte fețe simandicoase își purtau autoritatea bugetară prin culisele acestei instituții semănând ruina ce a apărut treptat în aspecte de nestăpânită revoltă. Toată această devastare în avertarea năpăstuiților contribuabili se încadrează fidel în ritmul sistemului care ne-a dominat zece ani. În cadrul istoric al acestor ani ai ruinii noastre, din munca stăruitoare a acariilor de zi și de noapte, prin ochiul neadormit al frânarilor și mecanicilor ce spintecau văzduhul, din suferința aceasta sporită zi de zi de neajunsurile mizeriei — se îmbujora fața trântorilor profitori de pe sofalele fanarului. Cine cunoaște cât de puțin drama ce mocnește surd în sufletele acestor slujbași apăsați va citi în adâncurile lor urmele unei mari oboseli sporită mereu de îndelungatele ore de serviciu când cu fața înegrită de fum și bătută de vifor, cu mâinile înghețate pe fierul frânei străbat depărtările cu aviditatea cuceririi unei iluzii. Și toată această muncă e însoțită de o matematică prestare a datoriei, de o mecanizare brutală a umanității care în sufletul lor și-a pierdut înțelesul. Zece ani a bătut mizeria în fața aspră a celor ce suferă umil — zece ani în albia vieții românești cetele tuturor favoriților și lingărilor au lăsat în averea noastră urmele mâinilor lor subțiri de grecotei. Deaceia a fost puternic fiurul acestor nemernici, înșelători și uzurpatori ai voinții de mai bine când lovitura a căzut repede și hotărâtoare în centrul afacerilor lor — prin numirea dlui Stan Vidrighin ca director general. Și în același timp e ușor de explicat rumoarea lor disperată și tentativa de a-l arăta rău și brutal pe șeful lor, pe acela care întrupa în cel mai înalt grad conștiința datoriei sale morale. Ca furnicarul răscolit în resursele lui de larvă — ceata sinistră a foștilor stăpâni a urlat turbat la mușcătura adâncă din inima jafului. Zvârcolirile lor întărite, frica sfârșitului unui mod de a trăi fără muncă într-o țară unde alții își înoadă greu zilele mizeriei, tot zgomotul și calomnia aruncată cu disperare n'au avut autoritatea cinstei, n'au născut decât disprețul pentru criminalii cari scuzându-se acuză pe alții.

Mâna cea nouă s'a dovedit a fi tare. Altoiul intransigenței morale sădit în organismul de lichelism dela C. F. R. a fost o resurrecție puternică. Și faptele au confirmat acest lucru. Când stăpânii de crudă apăsare de ieri se sfărâmau să se desvinovătească — o înaltă conștiință morală rănită de atâta ipocrizie și-a ridicat glasul autorității sale și a rostit grav și precis cea mai hotărâtoare dintre sentințe. Un fost director dela C. F. R. dl general Macri într-o broșură publicată feliicită pe dl Madgearu pentru formula sa „cuibul de tâlhari” ca singura realitate care acopere fidel putreziciunea dela C. F. R. Sunt în broșura dlui gen. Macri amănunte de o înfiorătoare revelație. Ni se desvăluie cum colonelul Stănculescu donând un teren spre a se construi locuințe ieftine pentru personalul inferior ceferist, banda coruptă a fanarului a răpit acest dar celor mici spre a-l împărți între ei. Zadarnice au fost protestele lor; toate s'au sfărâmat în zgomotul ușilor trântite cu dispreț în fața celor ce le surădea umbra unei speranțe. Și tot gândul simplu și curat al celui ce bate drumurile reci pentru o pâine de mizerie și care credea că-și va putea afla acasă o casă a sa, caldă și familiară, toți cei ce sperau să fie așteptați acasă cu zâmbetul unei speranțe împlinite — s'au văzut flagrant contrariați aruncați pe scări în noroiul străzii. În sufletul acestor năpăstuiți dl gen. Macri a citit drama unei mari revolte pe care și-a însușit-o dând ex-

presie sentimentelor sale din broșura de față. Dar gestul a fost continuat cu o și mai strâșnică convingere de către dl Vidrighin. De către acel Vidrighin despre care s'au bătut tobele ipocriziei că are salariu de 3 milioane. Dl Vidrighin cu rară înțelegere pentru suferințele pe cari și dsa le-a îndurat în cariera sa de ascensiune morală — a dispus să se dea ceferiștilor 10 milioane pentru sărbători, iar alte 10 milioane vor forma de aici înainte un fond de ajutor pentru personalul C. F. R. Aceasta e situația în toată semnificația ei profund omească. Deoparte jaful clicei cu lefuri fantastice smulse din munca celor mici, de altă parte o leafă mărturisită cinstită și o inimă caldă ce se apleacă cu îndoișoare către cei umili ajutându-i. E în această comparație un simptom al stării de lucruri ce se îndreaptă. A fost ceva putred în România timp de 10 ani cari se degajează încet, căci ruina e adâncă necesită remedii radicale. Inceputul acesta ne umple de speranțe.

I. M.

Si-a dat demisia...

Am ajuns să-l aud pe Tancred Constantinescu vorbind despre cinste. Poate că a voit soartea să-și bată joc de mine, căci ceea ce a apărut într'un număr din „Viitorul” mai zilele trecute, sunt lacrimile crocodilului încolțit în rufăriile sale. Și-a dat demisia din Consiliul de administrație al „Reșiței” — era și timpul! Abstrăgând dela faptul că dsa renunță la tantiemele ce i-se „cuenia” în calitatea de membru, dl Tancred Constantinescu avertizează presa, ca pe una, care înțelegând să-și facă datoria și-a spus cuvântul răspicat de câte ori s'a simțit nevoia.

Omul „naționalizărilor” și al altor afaceri tenebroase dar rentabile, ne vorbește de cinste și se găsec oameni cari să-l susțină și să-i dea loc în coloanele ziarului lor, scâncetelor sale de apărător al omeniei.

Demisia lui Tancred dela „Reșița” e un simptom? Să dea Dumnezeu să fie. Inceputul s'a făcut, sperăm că cei în drept nu vor ezita nici un moment de a reda țării această întreprindere

care e a ei și pe care până acum, o clică bine organizată înțelegea să facă ceea ce au făcut.

De parazitarea „Reșiței” să se facă! Inceputul l'a făcut gestul dlui Tancred poate constrâns de forța împrejurărilor. Țara trebuie să între în drepturile sale de cari până acum înțelegeau să se folosească doar unii, aducând în felul acesta o pagubă imensă intereselor țării și ale statului.

Mătușoiul trebuie pus în funcțiune cu mai multă intensitate și să se măture nu numai „Reșița” dar toate instituțiile și întreprinderile statului de paraziții incapabili și dubioși!

În ce privește avertismentul dlui Tancred făcut presei în numele cinstei — credem că tocmai aceasta care a suferit rușinea de a o rosti urmașul Porcului s'a răzbunat și va continua să se răzbune că prea a fost batjocorită!

IONEL M.

Pe șleau...

De mult mă preocupă ideea să exploatez problema prin care ași reuși să risipesc — cel puțin pentru un moment — o parte din cele mai capitale slăbiciuni, de care este stăpânită o considerabilă doză a spiritului românesc — dar mai ales presa opoziționistă, ce, ca să-și poată menține frontul... (?) și pe mai departe, cu ajutorul manierelor detestabile, s'a dat la săvârșirea unor acte de letere, efectele cărora demonstrează perfect absența unei prevederi în atmosfera tixită de pânze multiple, chiar, când s'a învederat în repețite rânduri, că aceasta ține mereu în evidență orice mișcare, orice tendință a noastră de desvoltare națională.

E vorba de scăderea caracteristică a Neamului nostru: „divulgarea”. Dar, fiindcă acest specimen, se deosebește dela caz la caz și „cuvioșii zilei” nu se vor îndestuli poate cu un singur exemplu de mântuială, pentru a fi lămurți în jurul chestiunii de față, trebuie să fixez, încă dinainte, că voi insista pe lângă aceste delațiuni, numai în treacă, prin faptul că se găsec la rânduia zilci și sunt cunoscute de toată lumea.

Căci, dacă ași începe și eu prin a descoperi cu acest prilej ceea ce ar trebui să fie tănuț de orice patriot adevărat — chiar și de „substraturile interesate”,... ori de „presa palavragie și fanatică”,... fără să aprob mușamalizarea păcatelor vrednice de pedeapsă — aș merita cognomenul de „trădător”.

Și toți aceia, cari nu-mi împărtășesc părerea!

Sunt o mie și una de cazuri, în lumina cărora se pot construi ușor seriile sistemelor de necuviință, deoarece, din maidanul lor, nu numai că nu pot sconta profituri, cinstitele fețe liberale, ci pe lângă destăinuirea infirmităților lor, provoacă rușine și descumpănesc în ochii străinătății ambiția și autoritatea țării.

Apoi: oare, nu sunte mcercuțiți în destul de hiene urlătoare, de spioni adușmecători, cari interpretând o singură iotă, scăpată din „gurile noastre autentice” pornesc cărduri de baloane... spre țara propagandei cu radio-uri, unde urechile pândășilor de meserie, fiind permanent recrutate, nu cunosc plăcerea repausului... Mai avem deci nevoie de coloane și pasagii comentative, ori ponegritoare? Așa înțeleg „unii” felul de răzbunare?: cu svonuri tendențioase, acuzațiuni de o gravitate formidabilă, cu amenințări, provocări de atmosfere agitate, bănuiri, proteste și incriminări?

Dar înșfârșit, ce s'ar întâmpla totuș, dacă într'o bună zi „cei competenți” de a răspunde întrebărilor expuse mai sus, descălicând de pe șeaua diatribelor nesfârșite, s'ar iniția nițel în originea frumosului patriotismului?

Zeu, n'ar strica: pe șleau!..

OCTAVIAN ȘIREAGU.

Liberalii recunosc deficitetele

În luna Ianuarie a. c. dl Iuliu Maniu a declarat în Camera că partidul liberal a lăsat un deficit de 17—18 miliarde. Ca răspuns acestei aserțiuni liberalii au anunțat redactarea unui manifest prin care să lămurească chestiunea deficitelor. Sunt cât va luni de atunci și manifestul liberal nu a apărut încă.

A apărut însă în zilele trecute altceva. O broșură cu titlul „Rezultatele politice și bugetare a guvernului liberal din anii 1922—1928”. Prin această broșură mărturisesc ei însăși dezordinea ce a domnit în finanțele țării sub regimul liberal.

Ceea ce e interesant e felul în care justifică deficitetele pe care le recunosc. Ei recunosc că au lăsat un deficit de 13 miliarde. Liberalii au uitat însă împrumutul italian de 2 miliarde cu care au acoperit o parte din deficitul buge-

tului ultimului an de guvernare liberală. Au uitat apoi ceea ce au obținut din reparațiile germane etc.

Ziarul „Adevărul” dă mai multe lămuriri în această privință. Chestiunea însă că: *liberalii recunosc deficitetele.*

Ba chiar spun apoi ca un astfel de deficit este mic pentru un guvern care se fălește cu consolidarea financiară a țării. „Putea să fie, așa cum a și fost, mult mai mare”.

I. tă deci, cum d-nii liberali — a căror bugete se soldau întotdeauna cu „excedente” — mărturisesc deficitetele cărute de ei. Să însemne oare acest lucru deschiderea epocii de penitență în care a intrat anacronicul partid liberal?!

Păcătoșii își pun cenuse pe cap și-și spovedesc f. radelegile?

Felix.

CE NU POATE LIPSI DIN NICI O CASĂ ?

DIANA
FRANZBRANNTWEIN

Șovinism unguresc până la prostie.

Sunt oameni cari mânați de anumite interese, caută cu orice mijloace realizarea scopului pentru care trăiesc și prin care trăiesc. Inșă de cele mai multeori, mijloacele folosite de ei, nu au eficacitatea dorită, și atunci în disperarea lor, recurg la cele mai penibile fapte, pentru a răsturna, sau — putem spune — a revoluționa tot ce le stă în cale.

Un oarecare pretins gazetar, care prin calioanele ziarului „Ellenzék” din 14 luna trecută înglobează sub titlul de „A cincea putere mare” toate minoritățile din Europa, mănât — probabil — de interesele profesionale ale iudaismului, în serviciul căruia se găsește, (căci cunoaștem acțiunile dușmănoase ale ziarului „Ellenzék”), nu face altceva, decât își concretizează pe hârtie visul lui, sau al întregului magazin din care face parte. A visa astăzi despre o țară intelectuală fără teritoriu determinat și fără putere, ca o conducătoare a celorlalte cu teritorii determinate și cu forță națională, este cea mai eclatantă dovadă a sentimentelor și apucăturilor antinaționale. Exteriorizarea acestora — o recunoște și ei — este o reclamă bizară, care sună în gol, fără vreun ecou. Și atunci ce rost mai are crearea în aer a unei astfel de țări, când este știut, că nici o ființă vie și vizibilă nu poate trăi fără substanțe de hrană pământescă, cu atât mai puțin un complex de oameni fără cap

fără teritoriu determinat, și care își revendică încă de acum postul de conducător în viitoarea formație a Europei (închiptă de acest organ de presă).

O masă respirată de oameni, mai ales cea maghiară și jidovească (pentru că se vorbește în special despre ei în acel articol) după natura și felul de viață a ei, nu va putea niciodată crea o atmosferă lină și pașnică în viața unui stat, cu atât mai puțin a forma un stat din amestecul de minorități. Dovadă este instigațiile turburătoare din ultimele zile. Și nu este ciudat faptul, că tocmai acel ziar anunță acest vis, care este autorul moral al acestor reacțiuni. Cum vrea atunci să limpezească diferențele între minoritățile viitoare ale statului închipt? Suferințele românilor ardeleni sub regimul maghiar ne stau înainte și ne servesc ca document. Iar deviza de „quantité-negligeable”, dacă ar exista, astfel ar fi cu totul justificată, căci recompensa „serviciilor” făcute nu trebuie să întârzie. Dar totuși este mai tolerant. A dat tuturor minorităților posibilitate de trai și de cultură, (cu toate că ține minte) și n'a aplicat formula, ce ar fi trebuit să aplice. Iar articolul de mai sus confirmă întocmai principul „cu cât dai mai mult, cu atât ți-se cere mai mult”.

Asta este realitatea.

(A. P.)

Voinicismul.

Voinicismul e un curent nou energic, plin de vigoare care promite foarte mult din toate punctele de vedere că în emblema lui se zărește începutul unei ere nouă de desrobire a țaranului român. Acest curent nou e spaima celor necinstiți. E îndrumătorul afacerilor pe calea bunului comun. Toată pleava și neghina acestui stat trebuie să se îndoie în fața curentului și să muncească cinstit. Voinicismul nu cunoaște deosebire între om și om, înaintea lui toți sunt egali, indiferent că sunt domni sau muncitori. Membri acestei organizații sunt frați de cruce, și cer să fie toți egali înaintea legii și să se acorde egale posibilități pentru toți.

Voinicismul e chemat să sdrobească clicele de bandiți ce au furat și au exploatat statul până în anul 1928. România trebuie făcută o țară bogată și fericită. VOINICISMUL E O FORȚĂ COORDONATĂ CE TINDE SĂ REINTEGREZE PE ORICE NEDREPTĂȚIT ÎN DREPTURILE SALE. Dușmanul cel mai mare al forțelor oculte ce voesc să ne stăpânească INJUST E VOINICISMUL. Acest curent e gata să dea lovitura violentă, îndrăzneală contra tuturor dușmanilor interni și externi care voesc să sdruncine unitatea neamului.

Țintă de seamă a voinicismului e conservarea statului unitar și indivizibil sub un regim democratic, legal și național.

Bazele voinicismului sunt rezumate în următoarele principii: ordinea, disciplina, legalitatea și fraternitatea.

Acest curent național are un cult nețărmat față de valorile intelectuale și morale.

Voinicismul e naționalism integral în cel mai superior grad și el reprezintă ordinea, disciplina, demnitatea în viața socială, formând un front unic contra necinstei.

IOAN ȚARANUL.

A apărut:

„Calendarul
Voinicului”.

Consfătuiri chemăriste.

Conform unui plan stabilit în prealabil, organizațiile chemăriste din Ardeal se adună la consfătuiri pentru a-și perfecționa programul. La aceste consfătuiri Centrul din Cluj trimite câte un delegat pentru ca organizațiile din provincie să aibe lămuririle dorite numai decît. Astfel ultima consfătuire a avut loc la Sighișoara în ziua de 24. crt. cu participarea unui distins grup de chemăriști în frunte cu Dr. Vasile Pinteș, d. Pașca. După expunerea delegatului centrului din Cluj, dl. *Dr. A. T. Mureșan*, șefii organizației chemăriste, din Sighișoara, d-nii Dr. Octavian Dobres și Dr. Ilie Popa, s'au luat hotărâri în consecință.

Încă un conitate.

A apărut nu de mult la Oradia-mare un nou or an de luptă al național-țărăniștilor din Bihor, purtând titlul mândru de „*Steagul Nostru*”. Acest săpt mână, al cărui lipsă s'a resimțit atât de mult în acea mărginită parte a țării, umple un gol mare, și spre mândria Bihorului, îl reprezintă cu mult succes.

Colaboratorii harnici, în bună parte tineri, aparținând „*Chemării*”, de acolo prin articolele lor dovedesc, că au pătruns bine amănuntele vieții politice și ideosebi ale Bihorului.

Inițiatorului, modest și „*necunoscut*”, cum și devotaților colaboratori felicitări călduroase.

A apărut

În Țara Toamnei
poezii de BAZIL GRUIA.

Volumul se poate comanda la principalele librării din țară sau direct pe adresa autorului Bazil Gruia, Str. Avram Iancu 11. Cluj. Preț 50 Lei.

Frați Voinici!

Noi purtătorii steagurilor noastre, tinerii cărturari naționali-țărăniști, frații voștri de suflet și de luptă, ducem și am dus o grea luptă pentru a putea ajunge la organizarea voastră în mândrele cete voinicești.

Un mare ajutor ne-a fost în acest scop ziarul nostru:

**CHEMAREA TINERIMEI
ROMÂNE.**

Cu ajutorul acestei arme a noastră am ajuns la izbânda de a putea da mâna frățească cu voi, intrând și voi în rândurile noastre a tinerilor din partidul dlui *Maniu*.

Dar noi nu ne oprim aici. Noi avem gânduri și planuri curate față de voi. Vrem să vă creștem în dragoste de Neam, de Țară și vrem să creștem din voi cetățeni cuminți și folositori

ai țării. De aceea vom merge cu un pas înainte scoțând în scurtă vreme un ziar pentru voi, un ziar scris pe înțelesul vostru:

FOAIA VOINICULUI.

Indatăce puterile noastre ne vor ajuta să intrupăm și acest gând al nostru, Vă vom vesti această bucurie. *Până atunci*, cetiți și spuneți și altora să citească foaia noastră a tinerilor cărturari: **CHEMAREA.**

Aici, ca nici într'o altă foaie, aflați ușor gândul tinerilor și veți afla săptămână de săptămână dovada unei dragoste de Neam și Țară neprecuțită.

Să nu lipsească din casa nici unui voinic ziarul **CHEMAREA TINERIMEI ROMÂNE.**

Iar îndărătnicirile maghiare...

Răsfoind coloanele ziarului „Ellenzék” observăm și acum ca întotdeauna obrăsmicia acestui coician maghiar.

Iar ofențe și calomnii aduse neamului românesc!

Acest ziar, care ademenește pe marele public și al cărui merit nu este decât să stea uitat prin coșurile chioscurilor, își exprimă și acum ca întotdeauna, în mod calomnic, nemulțumirile cititorilor săi maghiari, cari nu se mulțumesc cu regimul românesc, acordat în atât de mare măsură și cu atâta bună voință de statul român.

Maghiarii, cari ar putea să fie recunoscători statului și guvernului român, dela care ei pretind drepturi fără a contribui ca orice cetățean român, cer și nu se mai satură, cer drepturi fără a cere datorii.

Și acum dacă ne întrebăm, Românii s'au bucurat sub dominația vitregă maghiară de drepturile pe care astăzi statul român le-a acordat maghiarilor, cari nu cunosc altceva decât să-ne calomnieze în propria noastră țară și peste hotare.

Chiar zilele trecute faimosul „Ellenzék”, în comentariul său, unde face o profesiune de credință național maghiară, luptă în potruva a celei mai de seamă magazin românesc „Cartea românească”, pe motivul că o doamnă maghiară, ieșind din acel magazin, nu îi s'a

răspuns la salut, de către personalul magazinului, în limba lui Arpad. Maghiarii sunt minoritari la datorii, Români la drepturi. Noi am respectat și respectăm tratatele de pace, dreptul minorităților conform constituției; dar nu putem să suferim apăsări în propriul nostru leagan, unde „Ivan încearcă să se urce pe divan”.

În cursul unui an de guvernare actualul guvern studiind bine problema minorităților, le-a îmbunătățit soarta acestor superficiali conaționali, încât de traiu bun și de drepturi multe și-au luat nasu la purtare...

Publicul românesc, are dreptul să respingă atitudinile ostile cu care ne amenință maghiarii, făcând să dispară această trompetă falsă și fără considerare.

Și maghiarii, cari n'au înțeles modul de a se purta cu Românii, să înțeleagă de acum înainte că boicotuile îndreptate de ei vor veni asupra-le. Noi Românii suntem datori să-le întrebunțăm, până când acești domni nu-și vor modera atitudinile și că prostiile revizioniste ale unor oameni lipsiți de bunul simț al recunoștinței nu sunt decât cântecul de prohoi al visului milenar, care va trebui odată să sfârșească și lanț de la Budapesta să-și puie belege în gură.

I. G.

Drea mari erau greutățile pentru voi — frați plugari!

Noi știam că nemiloșii conducători de mai până eri cele mai multe greutăți ale țării le-au așezat pe umerii voștri. Voi cei mulți și săraci plăteați dinuri, chiar destul de mari în vreme ce oamenii stăpânirii de până la căderea liberalilor plăteau cât și cum doreau. Și tot atunci când nu plăteau, decât dări de batjocură, tot atunci furau din greu ceea ce voi plăteați din puținul ce va mai lăsat nestors.

Și venit-a schimbarea cărmuitorilor, venind la putere dl Maniu cu oamenii D-Sale. Răsfoind ei veniturile țării și cheltuelile, au văzut că cea mai mare parte din ele sunt plătite de voi de plugari. Și au mai văzut și alte grozăvii; au văzut că oamenii cu câștiguri mari nu plăteau nici atâta dare cât trebuia să plătească slugile lor!

Cum însă cărmuirea de acuma e cărmuirea național-țărăniștilor, iar cărmuirea național-țărăniștilor nu înseamnă alta, decât cărmuire pentru binele țaranilor în primul rând; stând așa lucrurile, dl Maniu și ministrul banilor: dl *Virgil Madgearu* au hotărât îndreptarea blăstămațiilor din trecut, silind pe toți cetățenii țării să plătească atâta dare cât i se cuvine după câștig. Și s'a făcut.

Aceasta hotărâre este frați plugari încă o măsură din acele

multe, pe care guvernul dlui Maniu le ea pentru a putea ușura greutățile ce apară așa tare pe umerii voștri.

Liberalii și averescanii, cari deacum înainte vor trebui și ei să cunoască greutățile cum să susține o țară, iar nu numai cum se jefuește ei acuma țipă mai tare ca oriși când.

De câte ori îi auzi însă că urlă să știți că e bine pentru voi.

Dușmani v'au fost în fapte, dușmani v'au rămas și în gând.

Dar de aceea-i partidul național-țărănesc să le poarte grija..., și noi nu ne sfiim. **S. B.**

Săptămâna politică

— (If.) *D-nul Gh. Mironescu* ministru de finanțe, a făcut zilele trecute o vizită la Praga, vizită care grație nobilei ospitalități a guvernului cehoslovac s'a desfășurat într'o atmosferă de perfectă cordialitate. Ea constituie o strălucită afirmare a prieteniei dintre România și Cehoslovacia.

— *D-l Charles Rist*, consilier tehnic pe lângă Banca Națională, a făcut un raport asupra situației economice și financiare din România. În acest raport constată îmbunătățirea situației tezaurului, precum și ameliorarea situației economice din țară.

— *Liberalii* țin întruniți frecvenți în diferite orașe ale țării. Astfel au venit „*figanii*” și la Alba-Iulia în Dumineca trecută.

STATUTUL

Organizației „Tineretului Naț.-Țărănesc”

CAP. I.

Numele, sediul, scopul și mijloacele:

Art. 1. Se reorganizează în cadrul Partidului Național-Țărănesc o organizație a tineretului sub denumirea „Chemarea Tineretului Național-Țărănesc”; organizația adoptă principiile și programul partidului.

Art. 2. Organizația se compune din Chemăriști și Voinici.

Art. 3. Sediul central al organizației este în Cluj.

Mutarea sediului se va putea face prin adeziunea tuturor președinților de regiuni.

Art. 4. Scopul organizației este:

a) Întărirea conștiinței și demnității naționale.

b) Educarea morală, culturală, politică și sportivă a tineretului, răspândind în toate păturile sociale și mai cu seamă la sate cunoștințele necesare.

c) A face din fiecare tânăr un cetățean conștient de drepturile și obligațiile sale.

d) Sporirea forței economice și politice a țaranului, negustorului și meseriașului român prin sprijin reciproc.

e) Propagarea muncii cinste, raționale și productive între cetățeni pentru prosperarea țării.

f) Lupta contra sabotajilor bunului mers al afacerilor publice și în contra acelor care desonorează numele de român și împiedecă prosperarea intelectuală, morală, economică și politică a țării.

g) Desvoltarea simțului de datorie disciplină și solidaritate.

h) Desvoltarea dragostei față de părinți, a recunoștinței față de înaintași și eroii neamului.

i) Lupta contra bolșevismului, contra curentelor subversive și a plăgilor sociale. Combaterea luxului, a risipei și a desfrâului.

j) Lupta pentru revizuirea averilor câștigate prin frustrarea averii publice.

Art. 5. Mijloacele de realizare sunt:

a) Propagandă prin graiu viu, în scris cinematograf și radio.

b) Organizația va avea ca organe de publicitate: o foaie populară „Biblioteca Voinicului”, organ de publicitate săptămânal al tineretului intelectual un calendar și o revistă.

c) Organizațiile sunt chemate să-și înființeze o sală de lectură și o bibliotecă.

d) Jocuri, exerciții, sport, excursii, cântece, dansuri naționale, șezători, conferințe, cursuri teoretice și practice, publicații, întreceri, concursuri de costume naționale, concursuri de jocuri naționale.

CAP. II.

Membri organizației.

Art. 6. Membrii organizației se împart în următoarele categorii.

a) Membri activi sunt tineri dela 16 ani la 35 ani, precum și aceia cari au luat parte activă în mod intens la înființarea organizației și nu au trecut de 40 ani, vârsta la care devin fondatori.

b) Membri fondatori sunt aceia, care au luat parte activă în mod intens la înființarea organizației și au trecut de 40 ani.

c) Membri de onoare, sunt aceia cari au trecut de 35 ani și ajută moralicește și materialicește organizația.

d) Membri ajutători cari donează o sumă de cel puțin 1000 lei organizației.

Art. 7. Cei ce întrunesc condițiile prevăzute de statut prin o cerere făcută în scris și susținută de 2 membri activi sau prin semnarea unui proces-verbal de constituire vor fi primiți membri de către conducerea centrală.

Art. 8. Toți voinicii și chemăriștii vor depune la sfințirea steagurilor sau individual înaintea conducătorului nemijlocit în asistența alor cel puțin 2 membri un legământ.

„Eu . . . . . mă leg pe sufletul și conștiința mea, că voi fi membru

credincios și supus al Partidului Național-Țărănesc voi respecta programul partidului, statutele organizației tineretului și voi lupta totdeauna pentru cinste, dreptate, legalitate, democrație și pentru binele neamului românesc. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Art. 9. Calitatea de membru încetează prin moarte și prin excludere.

Art. 10. Nu pot fi membri vicioși, condamnați, trădători de neam și cei ce desonorează numele de român.

Art. 11. *Indatoririle membrilor sunt:*

a) A respecta programul partidului și a se conforma întocmai principiilor mișcării atât în viața publică, cât și în cea particulară și a se supune cu o disciplină necondiționată îndrumărilor organelor de conducere.

b) A promova și a susține interesele organizației.

c) A respecta cu sfințenie demnitatea de membru al organizației.

d) A plăti cotizația impusă de organele competente și a se abona la publicațiile organizației.

e) A lua parte la toate adunările și la toate manifestările organizației.

f) A acorda sprijinul necondiționat cerut de către un alt membru al organizației.

g) Fiecare chemarist și stegar e obligat să-și comunice adresa precisă secretarului general.

Art. 12. Fiecare membru trebuie să îndeplinească cu sfințenie poruncile și îndatoririle prevăzute în statut și în regulamentul organizației.

Art. 13. Orice contravenire la dispozițiile statutului și regulamentului va fi urmată de sancțiuni.

CAP. III.

Semne distinctive și uniforma.

Art. 14. Toți membri vor purta ca semn distinctiv insigna organizației, chemăriștii vor purta și carnet.

Art. 15. Uniforma organizației va fi costumul național din localitatea respectivă.

CAP. IV.

Recompense și pedepse.

Art. 16. Faptele și meritele deosebite se vor recompensa prin laude și premii.

Art. 17. Cu ocazia congresului general se vor lăuda în public și se vor premia cei mai distinși membri.

Art. 18. Abaterile dela îndatoriri se pedepsesc după gravitatea lor:

a) Avertisment particular.

b) Avertisment public.

c) Eliminarea temporală.

d) Eliminarea definitivă.

Art. 19. Organele de judecată se compun din un judecător ales de învinuți dintre membrii tineretului, un judecător hotărât de grupa respectivă sub prezidenția conducătorului unității imediat superioară. Hotărârile devin definitive prin aprobarea forurilor superioare.

CAP. V.

Deviza, salutul, defilatul, patronul și ziua tineretului.

Art. 20. Deviza tineretului este: „Gata, înainte!”

Art. 21. Salutul este: „Să trăiți” (Salutul roman).

Art. 22. Defilarea se face în rânduri de câte trei cu salutul roman.

Art. 23. Patronul organizației este: Sfântul Gheorghe.

Art. 24. Ziua tineretului eu zia de Sfântul Gheorghe.

CAP. VI.

Averea organizației.

Art. 25. Organizația își crează și sporește fondurile prin:

a) Cotizația membrilor.

b) Donațiuni, fundațiuni, legate, succesiuni, subvenții, colecte publice.

c) Expoziții, reprezentații, petreceri.

d) Din eventuale alte venituri.

Art. 26. Din venituri $\frac{2}{3}$ se întrebuințează pentru trebuințele locale, iar $\frac{1}{3}$ se varsă la conducerea centrală pentru nevoile generale.

Art. 27. Fiecare organizație are un drapel național cu inscripția: „Partidul Național-Țărănesc”, numele unității respective și localitatea.

CAP. VII.

Unității

Art. 28. Toți voinicii dintr'un sat formează roata satului în frunte cu un stegar. Roata satului poate avea subdiviziuni.

Art. 29. Roatele unei plăși formează centuria condusă de un centurion.

Art. 30. Toate centurile dintr'un județ formează legiunea în frunte cu un comandant.

Art. 31. Toate legiunile dintr'o regiune administrativă formează organizația regională în frunte cu un comitet regional.

Art. 32. Organizațiile regionale din întreaga țară formează împreună organizația centrală în frunte cu un comitet central.

Art. 33. În fiecare localitate unde sunt 8 tineri intelectuali, alcătuiesc prin act constitutiv grupul chemarist local, în frunte cu un președinte.

Art. 34. Toți chemăriștii dintr'un județ alcătuiesc prin act constitutiv cercul chemarist din județul respectiv în frunte cu un președinte, care e de drept comandantul legiunii.

Art. 35. Actul de constituire al roatei, grupului chemarist și al cercului chemarist județean să se redacteze în câte două exemplare dintre cari unul se păstrează în arhiva locală iar celalalt se trimite Secretarului general la Cluj

CAP. VIII.

Conducerea

Art. 36. Organizațiile tineretului lucrează în deplină armonie cu conducerea locală respectivă a Partidului.

Toate chestiunile cari privesc interesele Partidului vor fi discutate de către președintele local al Partidului și de președintele tineretului acționând de comun acord.

În caz de litigiu președintele local al partidului decide.

Art. 37. Roata Satului e condusă de stegar care e ales de voinici sub prezidenția celui mai bătrân. Centuria e condusă de un centurion care e ales de stegari sub prezidenția celui mai bătrân.

Art. 38. Comandanții dintr-o regiune administrativă formează comitetul regional care alege din sânul său un directoriu compus din 5 persoane, și pe un membru al organizației cu îndeplinirea funcțiunii de secretar general, care face parte din directoriu.

Art. 39. Directoriul delegă puterile sale unui președinte care va trebui să convoace o dată pe lună Directoriul.

Art. 40. Comitetul regional va delega câte un reprezentant al său pentru 50.000 membri sau fracțiune peste jumătate în comitetul central.

Art. 41. Comitetul central delegă conducerea organizației pe țara unui Directoriu central compus din 3 persoane.

Art. 42. Alegerile se fac pe termen de 4 ani, și trebuiesc aprobat dela legiuni în sus de președintele Partidului Național-Țărănesc.

Art. 43. Toate hotărârile comitetului și directoriului se aduc cu majoritate absolută.

Art. 44. Despre toate deliberările unităților se va lua proces verbal în dublu exemplar dintre cari unul se trimite Secretarului general Cluj.

Art. 45. Acest statut va fi desvoltat prin un regulament.

București la 15 Nov. 1929

Aprobat: Președintele Partidului Național-Țărănesc

Dr. IULIU MANIU

Vicepreședinte

Secretar general

IOAN MIHALACHE

VIRGIL MADGEARU

Constructivism chemărist.

Evoluția normală a unui popor prelinde, ca între contribuția diferitelor grupuri de indivizi la progresul comun să existe un echilibru determinat. Astfel dacă apanajul vârstei mature este experiența, calmul și chibzuința, atunci tineretul aduce ca aport elanul și forța de muncă. Fascismul lansând celebra lozincă „giovineză” a vrut tocmai să rupă cu tradiția ce-l înălțura pe acesta din urmă din arena vieții publice, fără să renunțe totuși la calitățile încercate ale celor cu părul cărunt.

Mișcarea chemăristă a realizat, ca poate nici una în istoria țării noastre, organizarea aportului tineretului la treburile publice. Acțiunea comună, plină de vigoare, pusă în serviciul unui ideal bine determinat și tinzând spre binele întregii națiuni, este de sigur cea mai puternică afirmație a unui spirit sănătos și necorupt. Chemăristul înseamnă însă mai mult decât un simplu curent politic și tocmai aici se află cheia importanței sale. Acei, cari nu vreau să vadă într-ansul decât izbucnirea unui fanatism politic vulgar, pierd din vedere, că poporul nostru îi este străin orice fel de fanatism.

În evoluția democrației românești chemăristul este un fenomen natural, așa zice necesar. Intellectualizarea burgheziei și ridicarea nivelului cultural al poporului, trebuiau să pornească dintr-o generație nealterată de prejudecăți și liberă de handicapul unui realism pesimist. Căci altfel se formau în interiorul neamului românesc caste străine una față de cealaltă: o burghezie urbană concuroasă de cea minoritară și o țărănie, stăpână, ce e drept, pe glia sa, dar lăsată în voia sorții sub raport moral, social și politic.

Sunt unii, cari judecă curentul chemărist după anumite exagerări inevitabile. Aceasta înseamnă, pentru a întrebuița o analogie, să apreciezi bunăoară fascismul după fanatismul celor ce aplicau adversarilor o cură cu ulei de ricină. Orice început și mai ales orice luptă pentru o idee, se caracterizează prin exagerări, uneori chiar de ordin doctrinar. Azi însă, trei ani dela pornirea entuziastă a mișcării, ea a luat forme precise și a ieșit din domeniul vag al debutului.

Am zis, că aportul tineretului este elanul și forța de muncă. Prin faptul acesta el este eminent constructiv căci niciodată sufletul unei mari colectivități tinere nu poate fi atât de pervertit încât să se pună în serviciul unei opere de distrugere și anihilare. Spiritul negativ nu este expresiunea decât a unei lungi experiențe de desiluzii și se confundă în practică cu pesimismul ce ucide a priori orice inițiativă și orice avânt.

Ceeace contribuie la însemnătatea chemăristului este faptul, că el se prezintă ca o continuitate a acțiunii dusă de o generație mai bătrână, care îi servește ca îndrumătoare. Colaborarea strânsă între acești doi factori este garanția unui echilibru perfect între experiență și acțiune.

În viața politică a țării chemăristul este fără îndoială un eveniment, care marchează începutul unei noi mentalități și al unui nou sistem. Nu formulele învechite vor putea să contribuie la evoluția acestei țări, a cărei singur păcat este că a persistat prea mult în idei și procedee perimate. Printr-o ideologie nouă și mai ales prin forțe noi configurația politică va trebui fatalmente să se resimtă.

Orgoliul fascist se exprimă prin formula mussoliniană „că fascismul nu este marfă de export”. Ei bine, tot astfel nici chemăristul, care poartă un caracter neaș românesc, fiind izvorât din nevoile și mentalitatea acestei țări și care a știut să se adapteze îndată proporțiilor și exigențelor actuale ale țării.

Dacă dăm o raită prin Europa, vedem, că aproape în fiecare țară e-

xistă organizații de-ale tineretului. Nu mă gândesc la Hort-urile germane, urmărind scopuri exclusiv educative, nici la Y. M. C. A., nici la „Tineretul comunist”, afiliat unui curent de desagregare, ci la „Tineretul fascist”, Levente, tinerimea regalistă din Franța, etc. Analizându-le pe rând, ne convingem, că nici una nu se poate compara cu Chemarea, căci fiecare are un scop special, așa zice exclusiv, cum ar fi cultul lui Mussolini, reintegrarea Ungariei în frontierele sale „istorice”, utopia unei regalități stinse, etc. Doar Socolii, purtătorii ideii unui panslavism, bazat pe concepția naționalității erudite, urmăresc un ideal mai general, care se pune în serviciul regenerării, coordonării și armonizării. Tot astfel tinerimea kemalistă din Turcia.

Ce tălc, ce rost au mișcările tineretului?

Istoria ne răspunde. La marile ei răspântii le întâlnim ca vestitoare al unei noi ere. În Germania rezistența împotriva lui Napoleon o organizează tineretul, la noi în principate generația din 1848 era compusă din tineri. Seria exemplelor este departe de epuizare, dar e inutil să se exemplifice un fapt, a cărui evidență sare în ochi. Tineretul lichidează mai ușor un sistem inoportun și construiește altul în loc fără să aibă de luptat cu prejudecăți și angajamente de ordin moral (dacă nu și material) ale celor, cari au mai condus destinele statului și cari s'au avansat în concesiuni.

Chemăristul este azi un fapt, care se impune atenției și interesului public. În realizarea programului său el vede un mijloc de asanare a vieții politice, viciată prin moravuri bizantine, și în același timp o garanție pentru viitorul statului.

de APAC.

Chirurgul.

Liberalii îl numesc pe dl Madgearu, ministrul finanțelor, când „ministru ruinei”, când „economistul”, în senz ironic. Noi îi vom zice pur și simplu chirurgul economiei naționale. Înțelegem un chirurg bun, ale cărui operațiuni nu dau greș. Afirmația ne-o exemplificăm.

Presupunem un pacient, care în toată viața lui a disprețuit medicina. În același timp inconștient a lucrat la zdruncinarea sănătății lui. A sosit vremea ca viața să-i fie salvată printr-o operație fundamentală. Concepțiile anterioare îl depărtează de medici, dar e aruncat în brațele lor de binevoitori. Operația reușește și pacientului care mai înainte fusese un dușman convins al științei medicale, acum nu-i mai ajung cuvintele să laude minunile profesiei de medic.

Așa e și cu liberalii. Sufereau de o boală, într-o colectivitate recalcitrantă. Binevoitorii lor, poporul, i-a aruncat în brațele tămăduitorilor. Rana cea mai gravă pe trupul organului liberal a fost aceea a greșitei concepții despre economia națională. Vindecarea ei a ajuns în grija excelențului chirurg Madgearu. Operațiunea necesită timp. Din zi în zi pacientul devine mai bine, și ca să suporte mai ușor durerile operației, aruncă invective asupra medicului. La sfârșit însă, când refăcuți, cu concepții sănătoase își vor rețua activitatea, spre binele poporului, vor mulțumi și ei pentru spiritul clar ce le-a fost inspirat de guvernul național-țărănesc.

Până una alta, observăm un lucru. Dezastrul economic ce-și luase avânt, a întâlnit în drum piedeci serioase, în mare parte datorite d-lui ministru Madgearu. Consolidarea pe teren economic, începută cu atâta pricepere, dusă la bun sfârșit, va face ca și țărănul să prospereze, nu numai liberalul. Un semn bun în prognosticul e bugetul pe anul viitor; primul buget normal în viața României întregite, cu realizări de economii impertante.

Cu Dumnezeu înainte!

D. Ciobănaș.

Sfințirea steagurilor de voinici din plasa Vinga.

Duminecă 15 Dec. a. c. a avut loc Sfințirea steagurilor voinice din plasa Vinga, jud. Timiș (Banat). La această înălțătoare sărbătoare a luat parte dl profesor Teodor Iacobescu, deputat de Cetatea Albă, care a ținut o frumoasă cuvântare despre situația actuală din Basarabia.

În numele intelectualilor din plasa Vinga a vorbit dl dr Teohari, iar în numele organizației tineretului național-țărănesc dl Inginer N. Spiridon — care a căutat să evidențieze era nouă de legalitate, cinste și muncă, ce s'a deschis prin guvernare actuală.

Dl ing. N. Spiridon a subliniat în cuvinte precise rostul organizației „Chemării” și al voinicilor.

După luarea jurământului stegării preiau steagurile într-o emoție și atmosferă sărbătorească rară. Sfințirea steagurilor a fost momentul cel mai frumos al festivității.

Seara a avut loc un banchet la care a tostat dl prof. deputat Iacobescu, țărănul N. Lăzăr cu și dl ing. Spiridon pentru M. S. Regele Mihai I, Inalta Regență, și guvernul Maniu.

A apărut „ARDEALUL TÂNĂR”, revista generației tinere din Ardeal, scrisă cu nerv și documentare, înmănușind cele mai variate probleme de actualitate politică, socială, economică, literară, artistică.

Nici unui intelectual din Ardeal nu-i permis să-i lipsească „ARDEALUL TÂNĂR”, abonarea acestei reviste fiind o datorie pentru fiecare.

Abonați deci cu toții „ARDEALUL TÂNĂR”.

Petrecere.

Tinerimea intelectuală din comuna Unirea (fost Vințul-de-sus și Vereșmort) jud. Turda, organizează a II-a zi de Crăciun la orele 8^{1/2}, seara o petrecere în saloanele restaurantului comunal din loc, al cărei venit este destinat organizației de Voinici.

Pentru învățători.

În comuna Fundata jud. Brașov s'a înființat al III-lea post de învățător. Actualul titular, — după cât ni se scrie de acolo — nu are calificarea recerută, deși, cei cari ar dori să ocupe acel post, să încerce făcând cerere către Minister.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Tanda Topitu. Loco. Misterul gropii? Tainele mormintelor? De fapt sunt mari. Ce să fac dacă de acolo nimeni n'a primit încă nici o lămurire. Că timbrele de asistență socială n'au servit mulți ani la nimic? Da se știe, însă vezi Constantinescu Porcu, a dus cu sine acest secret în groapă. Acum cu ocazia desființării timbrelor acestora, și după ce Porcu murise, D-zeu săl ierte .... timbrele!

D. Ion Preaițeleptu. com. N menciașel. Nu m'am mirat de loc că n'ai înțeles mult din legile financiare din ultimul timp. D-ta numai la vorbă ești grozav la pricepere mai rar și fiindcă eu niciodată n'am vroit să-ți rămân inferior D-tale, îți explic eu, bineînțeles după felul meu de a ști, legea evasiunii financiare. Aceasta lege a D-lui Ministru Madgearu are o mare slăbiciune... și anume îi făcută după socoteliile țării și nu ale tăharilor vicții publice ziși și liberali. A doua greșală e că d-l Ministru de Finanțe nu vrea să înțeleagă... că țărănul numai de acea seamă e în țară să plătească biruri, Ori D-l Madgearu punând biruri și pe lumea dela orașe prea democratizează populația acestei țări. Până acum a plăti dare era ceva... rustic, treabă de a iobagilor. Nemeșii și ciocoi nu se scoborau a ținea țara cu bani... asta era treaba celor roboți. Și dacă d-l Madgearu va mai tăia și pe mai departe cu briciul ascuțit al D-sale în putregaiu, mi-e frică rău... că vom ajunge la împărțirea dreaptă a greutăților țării, pe toți deopotrivă și asta... vai... ah!... Dumnezeu să o dea chiar mâine. Cât despre D-ta dragă d-le Preaițeleptu, oștează și țipă căci noi mai ales atunci suntem siguri că facem bine când țipăm DV. mereu erați fericiți, iar acum când țara ajunge la zile mai bune, DV. țipați. Deci țipați cât de tare. Poate dacă veți răguși, veți reuși a reda mai bine oghiinda sufletului DV. beat de metilicul trădării „organizată” de neam!

D. Lazar Fugațiu, com. Pânămaieri jud. Averescan. Trimiteți vă repede adresele la Curtea de Casație toți foștii aleși ai neamului — averescani — vrea să Vă comunice ceva. Pare mi-se e vorba de ceva diferențe de riscaiva socoteli de păraluțe. Paremi-se că ați dat prea mulți bani țării sau așa ceva. Trimiteți-vă nu adresele, căci mai precis vă știe poate Casația.

Ziarul „Cuvântul” București. Noi ne știam voinici, cu sau fără ghilimele. Pe liberali i-am știut vecinic de liberali fără ghilimele, dar despre voinici liberali abia dela dv. auzim. Ca să ne convingem și noi despre existența unor asemenea specimene de origine inedit de recentă, Vă rugăm dacă știți fie chiar

despre existența unui singur exemplar să ni-l trimiteți să-l vedem și noi, chiar la... poză, căci noi liberali voinici, decând suntem, n'am văzut! Și am vrea...

D. Lisandruș Cascăgură, com. Alba-Iulia. Spui că ai asistat în ziua de 15 crt. la Alba Iulia la un botez? Ei până la bătrânețe mai știi cu ce-l așteaptă viitorul?! După botez? românul face ospăț! După ospăț? Dacă vei trăi și vom trăi vei vedea și vom vedea și vor vedea și d-ta și noi și ei.

Un grup de intelectuali români din Cluj. Dintre atâtea splendide grupuri de intelectuali români din Cluj gândul meu se'n dreaptă spre către acei anonimi imbecili cari ascunzându-se în dosul unui anonim atât de respectat și indeosebi în dosul respectabilului de adjectiv: *intelectual*, vorbesc despre comercializarea Operei cu atâta abundență de ignoranță și prostie. Dacă ei nu se numiau intelectuali, hotărât ca-i credeam ceva hamali de port evadași. Dar ce rost orice lămurire? Punct și gata.

D. Romul Auraru. Divizionar comuna Sacmare jud. Satu-mare. Eram să uit de D-ta, cum însă știu că polița mea față de D-ta e de dată veche, n'aș vrea să-ți mai dau un termen nou, deci: *in medias res*. Cum ar spune cei cari s'au făcut *domni* căci au și învățat nu ca alții cari au ajuns ceva numai fiindcă s'au învățat. Știi d-ta!!... Definiția d-talei de: „proștii de Ardeleni” trebuie interpretată în sensul ei unic și anume suntem proști căci te lăsăm să-ți faci de cap, în dauna acestui ținut încorporat pe veci României! Nu-i o prostie a noastră ai celor din Ardeal (nu ardeleni) că-l plătim pe dl. Merki Ioan din banii statului și când face repetiție cu fetița D-tale? Nu-i prostie ardelenescă faptul că atunci când lipsești din serviciu te semnează funcționarii unguri? Eu numai te întreb? Și continu a te întreba: că cu fostul șef de ateliere cfr. din Satu mare un oareșicare Petrescu ai colaborat așa cum ai colaborat? ori că de ex: declarați de „mucoși” și „copilândri” pe toți aceia cari nu te aprobă în lupta D-tale de stărpire a prestigiului românesc? Ori nu-i tot o prostie ardelenescă spre pildă că deși e un secret public că avantažezi anumite firme — bineînțeles — desinteresat!! la achitarea furniturilor? — și noi nici *măc* nu-ți spunem. Eu numai te întreb! — până una alta.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN